

ISSN 2544-8935

REDAKCJA
tel. 662 061 331

GMINA ROGOWO

Wpadka młodych
włamywaczy

str. 2

GMINA RYPIN

OSP Godziszewy
z promesą na wóz

str. 3

GMINA WĄPIELSK

Słulątka na medal

str. 5

GMINA ROGOWO

Tłumy ósmoklasistów
w Nadrożu

str. 6

CZWARTEK
21 KWIETNIA 2022

ISSN: 2544-8935

2,49 zł
w tym 5% VAT

nr 16/2022 (345)

CRY

TYGODNIK REGIONU RYPIŃSKIEGO

Nasz rolnik
szuka żony**POWIAT** ▶ W niedzielę wielkanocną poznaliśmy kandydatów 9. edycji programu telewizyjnego „Rolnik szuka żony”. Wśród nich znalazł się mieszkaniec powiatu rypińskiego

Czy 33-letni Krzysztof, mieszkaniec pow. rypińskiego, znajdzie żonę dzięki TVP?

Pierwszy odcinek programu „Rolnik szuka żony” został wyemitowany w 2014 roku i od razu podbił serca widzów. Finałowy odcinek obejrzało wówczas niemal 5 milionów osób. Od początku program prowadzi Marta Manowska, która dzięki show zyskała ogromną popularność i uznanie. Jesienią po raz dziewiąty będziemy mogli śledzić losy odważnych rolników szukających miłości swojego życia.

W niedzielę (17 kwietnia) widzowie TVP1 mogli zobaczyć zeroowy odcinek kolejnej edycji programu. Przedstawiono bliżej sylwetki wszystkich kandydatów, w tym rolnika z naszego powiatu. Mowa o 33-

letnim Krzysztofie, który prowadzi 35-hektarowe gospodarstwo specjalizujące się w hodowli krów mlecznych rasy holsztyńsko-fryzyjskiej oraz uprawach roślinnych: pszenica, pszenżyto i kukurydza. Interesują go szybkie samochody i sporty walki. Krzysztof był w trzech poważnych związkach, ale powodem rozpadu każdego z nich był fakt, że jest rolnikiem. Głęboko wierzy w to, że udział w programie pozwoli mu poznać tę wyjątkową kobietę, która pokocha go za to jakim jest człowiekiem i dla której rolnictwo nie będzie żadną przeszkodą.

Miłość jest dla niego najważniejsza. Nigdy nie udaje, nie potrafi

ukrywać emocji, od partnerki oczekuje wierności, opiekuńczości, wyrozumiałości, ceni sobie inteligencję i romantyzm. Krzysztof ma 185 cm wzrostu, jest brunetem o niebieskich oczach, zawsze uśmiechnięty, lubiący tańczyć i nigdy nie rzucający słów na wiatr. Marzy o poważnej, dojrzałej relacji, którą będzie mógł pielęgnować każdego dnia.

– Jestem facetem stanowczym, zawsze uśmiechniętym, dążącym do celu, czułym i wrażliwym, takim prostym facetem ze wsi – z uśmiechem i rozbijającą szczerością mówi o sobie w programie „Rolnik szuka żony” 33-letni Krzysztof, mieszkaniec powiatu rypińskiego. – Kobiety boją się wsi, bo myślą, że jest dużo ciężkiej pracy. Ale jest miejsce dla dziewczyny w gospodarstwie. Chciałbym, aby była ładna, szczupła, wyrozumiała i kochająca, bo ja też taki jestem. Na pewno dam jej dużo miłości. Najważniejsze, żeby była ze mną szczerą. Wiek najlepiej pomiędzy 25. a 35. rokiem życia, najlepiej panna, ale mogłaby być z jednym dzieckiem. Jestem człowiekiem wierzącym i praktykującym, i marzy mi się ślub w kościele – dodaje na temat swojej wymarzonej wybranki.

dokończenie na str. 2

Gmina Rypin

Dwa wypadki
jednego dnia

Policjanci wyjaśniają okoliczności zdarzeń drogowych, do których doszło w ostatnim czasie. Na szczęście w żadnym przypadku nie było tragicznych skutków. Mundurowi apelują o zachowanie ostrożności na drogach.

W ubiegłym tygodniu (13.04) rypińscy policjanci zostali powiadomieni o dwóch wypadkach drogowych, do których doszło na naszym terenie. Około godziny 6.00 w miejscowości Rusinowo doszło do czołowego zderzenia dwóch pojazdów. Funkcjonariusze, którzy pracowali na miejscu, wstępnie ustalili, że 31-letni kierowca seata nie zachował należytych środków ostrożności podczas wykonywania manewru skrętu w lewo i nie ustąpił pierwszeństwa przejazdu prawidłowo jadącemu z przeciwnego kierunku kierowcy w polo. Obaj kierowcy trafili do szpitala.

Następnie około godziny 9.00

w miejscowości Iwany doszło do zderzenia samochodu osobowego ze skuterem. Przybyli na miejsce policjanci wstępnie ustalili, że 44-letni kierowca audi na oznakowanym skrzyżowaniu nie ustąpił pierwszeństwa przejazdu prawidłowo jadącej motorówką, w wyniku czego kierująca jednośladem z obrażeniami ciała trafiła do szpitala. Na szczęście w obu przypadkach nie doszło do tragicznych skutków.

Policjanci apelują o zachowanie ostrożności na drogach. Pośpiech i roztargnienie często prowadzą do poważnych w skutkach konsekwencji.

(red), fot. KPP Rypin

Wpadka młodych włamywaczy

GMINA ROGOWO ▶ Dwaj młodzieńcy z Rogowa usiłovali się wzbogacić, przywłaszczając sobie cudze mienie. Na ich drodze stanęli policjanci z Rypina, którzy nie dość, że im łupy odebrali to sprawę kradzieży skierowali do prokuratury

19 marca dyżurny Komendy Powiatowej Policji w Rypinie otrzymał zgłoszenie o włamaniu do domku letniskowego w Hucie, w gminie Rogowo. Z uzyskanych informacji wynikało, że sprawca po wyłamaniu zamka drzwi wejściowych wszedł do budynku i zabrał m.in. telewizor, głośniki

oraz elektronarzędzia o łącznej wartości ponad 5 tysięcy zł.

– Na miejsce zdarzenia udali się kryminalni i na podstawie zebranych dowodów wytypowali dwóch mieszkańców Rogowa, którzy mogli dokonać kradzieży. 14 kwietnia odwiedzili podejrzanych. W wyniku przeszukania

znaleźli przedmioty pochodzące nie tylko ze zgłoszonego włamania, ale też takie, które mogły być zrabowane innym osobom. Funkcjonariusze do wyjaśnienia zatrzymali dwóch młodych ludzi. Jeden z nich liczy sobie 22 lata, drugi 16. Obaj jeszcze tego samego dnia usłyszeli zarzuty kradzie-

ży z włamaniem – wyjaśnia asp. sztab. Dorota Rupińska, rzeczniczka prasowa Komendy Powiatowej Policji w Rypinie.

Dzień później dorosły sprawca został przesłuchany w Prokuraturze Rejonowej w Rypinie. Na wniosek funkcjonariuszy zastosowany został wobec niego

dozór policyjny. Grozi mu do 10 lat więzienia. Nieletni za swój wyczyn odpowie przed sądem rodzinnym. Sprawa ma charakter rozwojowy, gdyż znalezione podczas przeszukania przedmioty najprawdopodobniej pochodzą z innych kradzieży.

(jd), fot. KPP Rypin

Rypin

Upiększyli miasto

Tuż przed Świętami Zmartwychwstania Pańskiego w naszym mieście pojawiły się wielkanocne ozdoby.

Skwer przy ul. Powstania Styczniowego i przy skrzyżowaniu ul. Mławska-Dworcowa zdobią ażurowe jajka, wypełnione wiosennymi kwiatami. Z kolei centralny punkt miasta, czyli rondo ozdobiły kolorowe jajka. Na wielkanocnych pisankach namalowane zostały świąteczne symbole i elementy związane z budzącą się do życia przyro-

dą. Ponadto w geście solidarności z przebywającymi w naszym mieście gośćmi z Ukrainy na ozdobach nie zabrakło również elementów polsko-ukraińskich.

– Tak udekorowane jajka powstały na zajęciach plastycznych w Rypińskim Domu Kultury, w których udział biorą dzieci z naszego miasta oraz najmłodszy Ukraińcy. Ponadto wielkanoc-

ne jajka, które ozdobiły nasze rondo, przygotowali również pracownicy i podopieczni Środowiskowego Domu Samopomocy oraz uczniowie Liceum Sztuk Plastycznych. Wszystkim serdecznie dziękujemy – podaje rypiński magistrat.

(red),
fot. nadesłane

Rypin

Kolejna nowa wiata

Na przystanku autobusowym przy ulicy Piłsudskiego stoi nowa, estetyczna wiata, która chroni podróżnych przed niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi.

Inwestycja to kolejny etap wymiany starych i zniszczonych przystanków na nowe, ujednolicone i solidne konstrukcje. Pod koniec minionego roku wiata nowa wiata pojawiła się na przystanku przy ul.

Warszawskiej.

Konsekwentnie planowana jest również wymiana pozostałych wiat na terenie miasta przy ulicy: Kościuszki i Lipnowskiej.

(red), fot. nadesłane

Powiat

Nasz rolnik szuka...

dokończenie ze str. 1

Krzysztof występując w pilocie kolejnej serii programu „Rolnik szuka żony” zdążył pokazać się z bardzo dobrej strony i choć teraz trudno o tym przesądzać, to wydaje się, że ma spore szanse na znalezienie się w gronie uczestników. Oprócz opowiedzenia o sobie miał też okazję... pojeździć traktorem z prowadzącą Martą Manowską.

Teraz wszystko w rękach widzów. Pięciu z ośmiu przedstawionych kandydatów, którzy otrzymają największą ilość listów, przejdzie do kolejnego etapu programu. Być może więc będziemy mogli oglądać na szklanym ekranie naszego krajana i oczywiście kibicować mu w znalezieniu tej jedynej.

Do tematu wrócimy.

(AdWo), fot. TVP/screen

OSP Godziszewy z promesą na wóz

GMINA RYPIN ➤ 14 kwietnia w Urzędzie Wojewódzkim w Bydgoszczy odbyła się uroczystość wręczenia 26 jednostkom OSP promes na zakup pojazdów pożarniczych. W naszym powiecie dotację na nowy wóz otrzymała Ochotnicza Straż Pożarna w Godziszewach

Na zakup pojazdów ze środków MSWiA i dotacji Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego przekazanych zostało prawie 10,4 mln zł. Pozostałe źródła finansowania to środki Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz WFOŚiGW w Toruniu (1,4 mln zł) i samorządów. Promesę dla OSP Godziszewy odebrali: wójt

gminy Rypin Janusz Tyburski, gospodarz jednostki Krzysztof Błaszczewicz, druha Tomasz Betlejewski.

– Gratuluję serdecznie wszystkim druhom, cieszy mnie fakt, że dzięki rządowemu wsparciu jednostki OSP będą wyposażone w nowoczesny sprzęt, który będzie służył nam wszystkim. Życzę powodzenia przy realizacji zadań oraz

bezpiecznych powrotów do domu – mówiła Anna Gembicka, wiceminister rolnictwa i rozwoju wsi.

Wojewoda Mikołaj Bogdanowicz podkreślił także duży udział strażaków w zakresie pomocy Ukrainie.

– Chciałbym podziękować wszystkim druhom ochotnikom, ale również i Państwowej Straży

Pożarnej za to, że wspierają Ukrainę i przekazali ogromne ilości darów na potrzeby wsparcia jednostek straży pożarnej na Ukrainie – powiedział wojewoda.

W uroczystości wzięli udział m.in.: minister-członek rady ministrów Łukasz Schreiber, wiceminister rolnictwa i rozwoju wsi Anna Gembicka, kujawsko-pomorski

komendant wojewódzkiej PSP w Toruniu st. bryg. Jacek Kaczmarek, prezes Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu Ireneusz Stachowiak oraz posłowie: Jan Krzysztof Ardanowski, Joanna Borowiak, Ewa Kozanecka, Tomasz Latos.

(AdWo), fot. nadesłane

Gmina Rypin

Borzymin zyska obiekt sportowy

W Borzyminie powstanie nowy kompleks sportowy. Będzie boisko, kort tenisowy i bieżnia. Umowa już została podpisana.

Już wkrótce w gminie Rypin rozpocznie się budowa nowego kompleksu sportowego, któ-

ry powstanie przy Szkole Podstawowej im. ks. kard. Stefana Wyszyńskiego w Borzyminie.

Umowę z wykonawcą, firmą Panoroma Obiekty Sportowe Sp. z o.o. z siedzibą w Piasecznie,

podpisały już władze gminy.

Obiekt składający się m.in. z boiska do piłki nożnej oraz bieżni ma być gotowy jeszcze w tym roku. Koszt inwestycji wyniesie 1,4 mln zł. Zadanie realizowane przy dofinansowaniu ze środków Funduszu Rozwo-

ju Kultury Fizycznej w ramach programu „Sportowa Polska – Program Rozwoju Lokalnej Infrastruktury Sportowej – Edycja 2021”. Kwota wsparcia wynosi ponad 640 tys. zł.

(AdWo), fot. UG Rypin

REKLAMA

SKLEP MEDYCZNY

F.H.U. OL-MA

WYPOŻYCZALNIA SPRZĘTU MEDYCZNEGO
SPRZEDAŻ DETALICZNA

WWW.SKLEPMEDYCZNYOL-MA.PL ZNAJDŹ NAS NA

REALIZUJEMY ZLECENIA NFZ!

ul. Kościuszki 1, Golub-Dobrzyń
ul. Ojca Bernarda 7F, Wąbrzeźno

tel. 667 447 197
tel. 607 488 198

Stop wypalaniu traw!

LASY PAŃSTWOWE ▶ W świadomości wielu nadal tkwi bzdurne przekonanie, że wypalanie traw użyźnia glebę. To mit. To głupota. Wypalanie traw jest szkodliwe. I nielegalne. Niszczy ekosystem.

Początkowo podpalanie suchej roślinności wczesną wiosną i późną jesienią było prymitywnym zabiegiem rolniczym. Takim pójściem na łatwiznę w odchwaszczaniu suchej roślinności. Przygotowaniem ziemi pod uprawę. Niestety nadal jest stosowane na zaniebanych łąkach i nieużytkach. Co więcej rolnicy wypalający trawy mogą stracić dopłaty UE.

Lasy Państwowe od lat pro-

wadzą kampanię edukacyjną „Stop wypalaniu traw!” Często jest ono bowiem przyczyną pożaru lasów. Od 1. stycznia tego roku (do 25.03. br.) wybuchło 1.064 pożarów lasów. Aktualnie jest wyjątkowo sucho. Dla porównania w ubiegłym roku w tym samym czasie odnotowano jedynie 113 pożarów. Wypalanie traw tylko potęguje zagrożenie. Każdego roku wraz z nadejściem wiosny łąki

spowija dym. Na nieużytkach, w przydrożnych rowach i miedzach pojawiają się niszczące płomienie. Płomienie z łatwością mogą przedostać się do pobliskich lasów czy domostw. Często dochodzi do tragedii.

Lasy Państwowe walczą z mitem jakim jest przekonanie, że wypalanie traw to najlepszy sposób na poprawę jakości gleby i najtańszy sposób na pozbycie się niechcianych chwastów. A tak wcale nie jest. Wypalanie traw nie użyźnia gleby. Szkodzi jej.

Przynosi niepowetowane straty w środowisku. Po pierwsze wysoka temperatura powstająca podczas wypalania powoduje nadmierne nagrzewanie się górnych warstw gleby. Następuje dezaktywizacja biologiczna czyli zniszczenie wszystkiego co dla gleby istotne. Ginią liczne drobnoustroje glebowe uczestniczące w procesie rozkładu. Wypalanie traw nie użyźnia gleby tylko ją wyjaławia. Od palącego się poszycia gleby, może zapalić się również podziemna warstwa

torfu. Pożar torfu jest wyjątkowo trudny do ugaszenia, zdarza się, że trwa nawet kilka miesięcy. Ponadto łąka po pożarze regeneruje się przez kilka lat, natomiast odtworzenie pokładów torfu wymaga wielu wieków.

Po drugie podpalanie łąk to barbarzyński sposób zabijania zwierząt. Wiele zwierząt, nie mając możliwości ucieczki, pali się żywcem. Zniszczeniu ulegają tzw. naturalne miodowniki dla pszczoł. Owady te giną w płomieniach. Zmniejsza się liczba zapylonych kwiatów, a w konsekwencji obniżenie plonów roślin.

Ginią mrówki. Jedna kolonia mrówek zjada 4 miliony szkodliwych owadów rocznie. Ginią ptaki. Niszczony są miejsca lęgowe wielu gatunków gnieźdzących się na ziemi lub w strefie krzewów. Palą się gniazda już zasiedlone, z jajami czy pisklętami. Dla przykładu skowronek buduje gniazdo bezpośrednio na ziemi, pośród niezbyt gęstych traw, w płytkim dołku wyściełanym żółtymi.

I traci życie podczas podpalenia łąk.

Wypalanie traw uśmierca żaby, ślimaki. Płomienie niszczą miejsca bytowania kuropatw i bażantów. Ginią wiele innych zwierząt: krety ryjówki, jeże, zające, lisy, borsuki, kuny, nornice, badylarki, ryjówki i inne drobne gryzonie. A kiedy pożar zajmie las życie tracą również duże zwierzęta leśne, takie jak sarny, jelenie czy dziki. Dlatego leśnicy Pomorza i Kujaw nie tylko edukują ale i przestrzegają. Wypalanie traw jest zabronione na podstawie ustawy o ochronie przyrody. Zabrania ona wypalania roślinności na obszarach łąk, pastwisk, nieużytków, rowów, pasów przydrożnych, szlaków kolejowych oraz trzcinowisk lub szuwarów. Naruszenie tego przepisu to wykroczenie zagrożone karą grzywny, aresztu a nawet wieloletniego więzienia. W przypadku przerzutu ognia na tereny leśne czy zabudowania sankcje mogą być bardziej dotkliwe.

STOP POŻAROM TRAW

JEDNA ZAPAŁKA MOŻE ZMIEŃĆ WSZYSTKO

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Toruniu

ul. Mickiewicza 9, 87-100 Toruń
tel. 56 65 84 366, 56 65 84 300, tel. kom. 608 660 746
rdlp@torun.lasy.gov.pl

Stulatka na medal

GMINA WĄPIELSK ▶ Pani Genowefa Biezuńska 10 kwietnia skończyła 100 lat. Jeszcze przed świętami odwiedził ją wicemarszałek województwa Zbigniew Sosnowski, przekazując medal od marszałka Piotra Całbeckiego

Urodzili się już w niepodległej Polsce, ale młodość zabrała im wojna, a dorosłe życie przypało na czasy tzw. realnego socjalizmu. Obecnie mają 100 lat i mogą się dzielić z młodszymi pokoleniami wspomnieniami, które trudno znaleźć w podręcznikach historii. Wspomnieniami ze zwykłego życia w trudnych czasach. Jedną z takich osób jest Genowefa Biezuńska z Radzik Dużych, która swoje setne urodziny obchodziła 10 kwietnia tego roku.

W poniedziałek 11 kwietnia panią Genowefę odwiedził wicemarszałek województwa Zbigniew Sosnowski i wręczył jej medal Unitas Durat Palatinatus Cuavianio-Pomeraniensis, życząc kolejnych lat w zdrowiu w otoczeniu rodziny.

– Nasze korzenie to historia naszych rodziców, dziadków i pradiadków. Dziękujemy najstarszym mieszkańcom Kujaw i Pomorza za przekazywane doświadczenie i wkład w budowę

naszej współczesności – mówi marszałek Piotr Całbecki.

Genowefa Biezuńska, z domu Suszyńska, córka Władysława i Zofii urodziła się 10 kwietnia 1922 roku w Radzikach Dużych. Wychowywała się w rodzinnym gospodarstwie rolnym. Podczas II wojny światowej skierowana była do prac przymusowych w niemieckim gospodarstwie rolnym w Malborku. Jeszcze w szkole poznała Józefa, którego poślubiła w czasie okupacji. Para wy-

chowała sześcioro dzieci. Wspólnie zajmowali się prowadzeniem własnego gospodarstwa rolnego. Jubilatka z przyjemnością oddawała się obowiązkowi, gdyż lubi przebywać w otoczeniu natury i zwierząt. Z upodobaniem pielęgnowała ogródek, zajmowała się uprawą warzyw i kwiatów. Doczekała się czternaściora wnucząt, dwadzieściora dwojga prawnucząt i czworga praprawnucząt. Obecnie pani Genowefa lubi dużo czytać, szczególnie prasę. Inter-

suje się bieżącymi wydarzeniami w kraju i na świecie.

Rodziny mieszkańców regionu, którzy w 2022 roku kończą sto lat, a także starszych, zachęcamy do kontaktu pod numerem telefonu 56 62 18 344 i adresem e-mail: stulatowie@kujawsko-pomorskie.pl. Więcej informacji na stronie internetowej kujawsko-pomorskie.pl w zakładce Również Niepodległej.

(jd), fot. Szymon Zdziebło/tarantoga.pl dla UMWKP

Gmina Brzuze

Śpiewająco się nie nudzą

W listopadzie ubiegłego roku rozpoczęła się realizacja przedsięwzięcia „Z Gminą Brzuze się nie nudzę”. Uczestniczy w nim 20 osób.

W ramach zadania aktualnie są prowadzone zajęcia wokalne, podczas których przy akompaniamencie akordeonu uczestnicy doskonalą swoje umiejętności w tej dziedzinie.

– Poza warsztatami wokalnymi uczestnicy wezmą udział w szkoleniu ceramicznym oraz

spróbują swoich sił w pracy z pirografem. Jest to technika zdobnicza zwana malowaniem ogniem, polegająca na wypalaniu wzorów na różnych materiałach przy pomocy rozgrzanego specjalnego urządzenia. Poza tym w planach mamy grupowe ćwiczenia w siłowni pod okiem trenera, nordic walking oraz

wyjazd do Manufaktury Zdrowia w Raku, gdzie uczestnicy poznają zastosowanie ziół w leczeniu i zapobieganiu chorobom. Będą też wyjazdy do planetarium w Toruniu i do grotty solnej w Rypinie – wyjaśnia Agnieszka Krauz z Urzędu Gminy Brzuze.

Realizowany przez Gminę

Brzuze projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Na zadanie przeznaczono środki z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020. Stanowią element przedsięwzięcia grantowego „Wdra-

żanie strategii rozwoju lokalnego” kierowanego przez Stowarzyszenie Lokalnej Grupy Działania Gmin Dobrzyńskich Region Północ. Całkowita wartość zamierzenia wynosi 52 721 zł, w tym dofinansowanie unijne 49 728 zł, co stanowi prawie 95% wartości przedsięwzięcia.

Tekst i fot. (jd)

Tłumy ósmoklasistów w Nadrożu

GMINA ROGOWO ▶ We wtorek 12 kwietnia w ZS CKR w Nadrożu zorganizowano dzień otwarty dla ósmoklasistów. Szkołę odwiedziła młodzież z powiatu rypińskiego, lipnowskiego i golubsko-dobrzyńskiego

Dzień otwarty to wielkie wydarzenie w życiu szkoły. To okazja do zaprezentowania oferty edukacyjnej, zajęć dodatkowych oraz pochwalenia się sukcesami szkoły. W tym roku szkołę odwiedziły grupy zorganizowane oraz rodzice z dziećmi.

– Nasza szkoła zapewnia kandydatom przede wszystkim komfort nauki w stale doposażonych pracowniach. Jesteśmy otwarci na pomysły uczniów i rodziców. Stawiamy na bezpieczeństwo, integrację całej społeczności szkolnej i rozwój ucznia. Nauka to nie tylko sucha teoria, ale przede wszystkim kontakt z przyszłym pracodawcą, wyjazdy zawodoznawcze, lekcje w terenie oraz praktyki. Atutem szkoły jest rozwijająca się baza dydaktyczna. Zapewniamy zajęcia z udziałem wykwalifikowanej

kadry oraz wykorzystujemy nowoczesne technologie w procesie nauki – mówi dyrektor szkoły Anna Banasiak.

Na przybyłą do Nadroża młodzież czekały pracownice zawodowe: architektury krajobrazu, weterynarii, inżynierii środowiska i melioracji, mechanizacji rolnictwa i agrotechniki oraz rolnictwa. W pracowniach zawodowych promowano kierunki kształcenia oraz przybliżono perspektywy zatrudnienia. Inżynieria środowiska przygotowała m.in. modele budowli hydrotechnicznych, gry i zabawy związane z budownictwem, mapami pogody i zjawiskami atmosferycznymi. Na zewnątrz wykonywano pomiary terenowe. Wiosennie przywitano gości w pracowni architektury krajobrazu. Uczniowie stworzyli na-

strojowy klimat aranżując w klasie ogród. Uroku dodały rabaty wykonane z bratków oraz wielkanocne kompozycje. Każdy z uczniów miał możliwość przez chwilę poczuć się architektem i zaprojektować własny obiekt z przygotowanych wcześniej modelami.

Spotkanie z Giftem

W pracowni weterynaryjnej młodzież zapoznała się z narzędziami wykorzystywanymi w codziennej pracy, modelami anatomicznymi zwierząt. Atrakcją było spotkanie ze zwierzętami: bernardynem długowłosym o wdzięcznym imieniu Gift oraz stałymi mieszkańcami pracowni – papugami. Młodzież wykonywała badania lekarskie, mikroskopowe, kolczykowała oraz przeprowadzała badanie jakości mleka. Uczniowie wzięli udział w krótkim szkoleniu

z zakresu udzielania pierwszej pomocy zwierzętom. Odwiedzający zapoznali się z działaniem programu Corinth. Program wprowadził uczniów w wirtualny świat anatomii zwierząt. Z kolei w szkolnych warsztatach oraz na terenie szkoły uczniowie mogli obejrzeć sprzęt i maszyny rolnicze.

Pokaz musztry

Dla uczniów przygotowano szereg niespodzianek w klasach kształcenia ogólnego. W klasie polonistycznej było spotkanie z mieszkańcami Soplicowa. Próbowano swoich sił w łamańcach językowych i przysłówiach. Spotkanie zakończyło się konkursem wiedzy z lektury oraz pamiątkowym zdjęciem. Uczniowie mieli okazję zagrać w szachy i gry planszowe oraz odwiedzić pracownię matematyczno-przyrodniczą, ję-

zykową i bibliotekę szkolną. Duże zainteresowanie wzbudził wśród przybyłych pokaz musztry w wykonaniu grupy mundurowej.

W sali gimnastycznej przygotowano szereg konkurencji sportowych. Odwiedzających zachwyciło położenie i otoczenie szkoły oraz panująca atmosfera. Pogoda sprzyjała spacerom w szkolnym parku. W internacie uczniów zapoznano z porządkiem dnia, pokojami oraz ofertą dodatkową. W czasie wolnym uczniowie mogą korzystać z bazy sportowej – boiska, siłowni, sali gimnastycznej lub z kącika wypoczynkowego oglądając tv, grając na konsoli lub w gry planszowe. Gości poczęstowano muffinkami, koreczkami oraz zdrowymi batonami energetycznymi.

(AdWo), fot. nadesłane

Muzeum przeprowadzi operację

RYPIN ➤ Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej szykuje się do wspólnej akcji z amatorami niezaśmieconych okoliczności przyrody w ramach Operacji Czysta Rzeka

Od 2018 roku wiosną i latem wyruszają wzdłuż naszych pięknych rzek, rzeczek, potoków i strumyków wolontariusze, aby posprzątać po brudasach, którzy wyrzucają śmieci za siebie, nie bacząc, że tym samym zanieczyszczają nasz krajobraz, szkodzą zwierzętom, roślinom oraz obrzydają wypoczynek na łonie natury tym, którzy wola patrzyć na zieleni, a nie na surowce wtórne.

Muzeum na miejsce operacji wyznaczyło rzeczkę Linnę i Starorypinkę. Ta ostatnia została tak nazwana rok temu przez młodzież biorącą udział w sprzątaniu. Wówczas zebrano ponad 60 worków i mnóstwo dużych przedmiotów, np. – telewizory, opony, fragmenty beczek, nawet sedes się trafił.

W sobotę 30 kwietnia, każdy kto chce może dołączyć do

wolontariuszy skrzykniętych przez muzeum. Zbiórka o 8.00 w Starorypinie Prywatnym przy drodze wiodącej do biogazowni.

– Obszarem działania będzie, wzorem ubiegłego roku, koryto i brzegi rzeki Linnę ciągnącej się u stóp grodziska, a także koryto i brzegi stru-

mienia, który nazwaliśmy w zeszłym roku Starorypinką. Linnia to naturalny ciek, wijący się od źródeł w Sadłowie do miejsca, w którym wpada do Rypie-

nicy pod Rusinowem. Rzeka niegdyś dawała życie osadzie Rypin i późniejszemu miastu. Napędzała młyny, w tym młyn rudny, obrabiający rudę żelaza, na potrzeby lokalnych średniowiecznych hut. Dzisiaj to malownicza rzeka, dająca się spłynąć kajakiem. Siedlisko wielu gatunków zwierząt. Niestety z racji pojawiających się w okolicy „turystów” zanieczyszczona wszelkiego rodzaju śmieciami. Zachęcamy do wzięcia udziału w naszej akcji. Po zbiórce podzielimy się wzorem ubiegłego roku na sekcje i udamy się na sprzątanie obu rzeczek – apeluje Andrzej Szalkowski, dyrektor Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej, podkreślając, że ratując środowisko, dbamy o nasze dziedzictwo kulturowe.

Tekst i fot. (jd)

Gmina Skrwilno

Stary młyn z Nowego Młyna trafi do Rypina

Nieczynny już wodny młyn jeszcze stoi w Nowym Młynie w gminie Skrwilno, na terenie należącym do Magdaleny i Piotra Donderowiczów i czeka na swój wielki dzień, gdy przeniesiony zostanie do osady dziedzictwa kulturowego, którą zamierza stworzyć Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej w Rypinie, na działce podarowanej przez władze miasta.

Właściciele prawie 100-letniej budowli, która w rękach ich rodziny pozostawała od

pokoleń, sprezentowali ją muzeum.

– Obiekt stanie się miej-

scem, wokół którego będziemy realizować ofertę kulturalną: spotkania, warsztaty, lekcje

muzealne. Chcemy ożywiać tutaj także cały folklor dobrzyński. Aby skończyć budowę młyna potrzebujemy środków i materiałów, dlatego też ogłaszamy akcję zbiórki makulatury i złomu, która odbędzie się na okoliczność rypińskiej corocznej ekomajówki. W dniach 29-30 kwietnia w sąsiedztwie budowy młyna, to jest w parku miejskim na terenie dawnego tzw. świńskiego rynku czekać będą nasi pracownicy i wolontariusze. Przyjmujemy każdą ilość makulatury i złomu, a cały dochód ze sprzedaży pozyskanych surow-

ców przeznaczymy na dokończenie budowy młyna – apeluje do mieszkańców dyrektor Andrzej Szalkowski.

Partnerami w przedsięwzięciu są: Urząd Miasta Rypina, Stowarzyszenie Tradycja i Rozwój i Regionalny Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych. W piątek 29 kwietnia zbiórka będzie się odbywała w godz. 9.00-18.00, natomiast w sobotę 30 kwietnia w godz. 9.00-14.00 przy ul. Sportowej koło MOSiR-u.

(jd),

fot. Andrzej Szalkowski

Kornelia laureatką konkursu recytatorskiego

GMINA RYPIN ▶ „Podróż poetycka” to cykliczny konkurs recytatorski organizowany przez Zespół Szkół w Gronowie, w powiecie toruńskim. Tegoroczna, jubileuszowa, 10. edycja poświęcona była poetom epoki romantyzmu

W konkursie wzięło udział 37 uczestników z 16 szkół podstawowych i średnich. Była wśród nich Kornelia Umińska, uczennica VII klasy Szkoły Podstawowej im. kard. Stefana Wyszyńskiego w Borzyminie, która recytowała

„Świteziankę” Adama Mickiewicza i zajęła III miejsce w kategorii szkół podstawowych.

– Konkurs odbył się online. Uczestnicy byli zobowiązani nagrać swoje wystąpienie w odpowiedniej scenerii i z niezbęd-

nymi dla wyrazu artystycznego rekwizytami. Jury pod przewodnictwem Emilii Betlejewskiej, aktorki i scenarzystki, postawiło przed nimi bardzo wysokie wymagania. Oceniano interpretację, dykcję, mówienie tekstu ze

rozumieniem, dobór repertuaru do warunków głosowych i scenicznych uczestnika. Laureaci konkursu mogą ubiegać się o stypendium naukowe – wyjaśnia zasady poetyckich zmagania Małgorzata Cyta, dyrektorka SP

w Borzyminie.

Kornelia odebrała dyplom i nagrodę podczas uroczystej gali, która miała miejsce w poniedziałek 11 kwietnia w Gronowie.

(jd), fot. nadesłane

Skrwilno

Obchodzili dzień zdrowia

Nieznana i najważniejsza wartość w życiu każdego człowieka to zdrowie. Dzień zdrowia jest obchodzony 7 kwietnia niemal na całym świecie. Na czele tego święta stoi Światowa Organizacja Zdrowia (WHO).

W ramach obchodów tegorocznego Światowego Dnia Zdrowia uwaga Światowej Organizacji Zdrowia koncentruje się na wpływie klimatu na zdrowie ludzi oraz na działaniach, które należy podjąć, aby zatrzymać zmiany klimatyczne. Jak świętowanie przebiegało w skrwileńskiej szkole?

– Każda klasa celebrowała na

swój sposób i we własnym zakresie, w końcu to my sami musimy zadbać o własne zdrowie – relacjonują nauczyciele Zespołu Szkół w Skrwilnie.

– Przedszkolaki tworzyły piramidę zdrowego odżywiania oraz wykonywały wspólnie plakaty dotyczące witamin oraz artykułów spożywczych, których należy unikać. Młodszy uczniowie tworzyli plakaty promu-

jące zdrowe życie, a także celebrowali to święto przy wspólnym posiłku pod hasłem „Zielono i zdrowo jem”. Starsze klasy przygotowywały różne mapy myśli na temat: „Nasza planeta, nasze zdrowie”, pisali rozprawkę na temat: „Czy środowisko ma wpływ na nasze życie?”, a także przygotowywali prezentację multimedialną o wpływie zanieczyszczeń

powietrza na nasze zdrowie. Odbyły się także liczne pogadanki na temat zdrowego odżywiania i zdrowego stylu życia, uczniowie obliczali swoje BMI oraz zapoznawali się z pomocą przedmedyczną. W szkolnej bibliotece mogli zapoznać się z literaturą dotyczącą zdrowego stylu życia oraz zachęcającą do aktywnego spędzania czasu wolnego.

Szkolne obchody Światowego Dnia Zdrowia wpisały się na stałe w kalendarz wydarzeń skrwileńskiej placówki. – Mamy nadzieję, iż tym przedsięwzięciem przyczyniliśmy się do podniesienia świadomości prozdrowotnej naszych uczniów – podsumowują opiekunowie młodzieży szkolnej ze Skrwilna.

(ak), fot. nadesłane

Jak się bronić przed agresywnym psem?

SKRWILNO ▶ Podejmując działania zmierzające do ochrony dzieci przed agresją psów, 13 kwietnia 2022 r. w Zespole Szkół w Skrwilnie zostało przeprowadzone spotkanie edukacyjno- profilaktyczne w zakresie samoobrony przed psami, z udziałem psów-trenerów

Szkolenie, w którym udział wzięli uczniowie z przedszkola oraz klas I-VIII przeprowadzone zostało przez Prywatną Szkołę Samoobrony Mirosława Różańskiego, wraz z wyszkolonymi psami Lakim oraz Tekilą. Podczas szkolenia omówione zostały nastę-

pujące zagadnienia: zachowanie się człowieka podczas kontaktu z niebezpiecznym psem; ćwiczenia z dziećmi postaw pozwalających ochronić ciało przed agresją psów; mowa ciała psa (jak możemy rozpoznać, że pies przygotowuje się do ataku); najczęstsze

powody ataku czworonoga; terytorium czworonoga; praktyczna obrona podczas ataku; zasady zachowania oraz błędy popełniane podczas szkolenia własnego psa; obecność w domu odpowiednio ułożonego psa; ponoszenie całkowitej odpowiedzialności za za-

chowanie się naszych czworonogów; wiele innych praktycznych porad.

– Wszyscy uczestnicy aktywnie brali udział w spotkaniu. Dla uczniów była to ciekawa i praktyczna lekcja, na której dowiedzieli się w jaki sposób należy

traktować własne czworonogi, aby uniknąć niepożądanych zachowań, a także jak reagować w kontakcie z agresywnym psem i ochronić się przed atakiem – relacjonują nauczyciele ZS w Skrwilnie.

(ak), fot. nadesłane

Skrwilno

Błyskawiczny konkurs wiosenny

Tuż przed świętami wielkanocnymi uczniowie Zespołu Szkół w Skrwilnie wzięli udział w błyskawicznym plastycznym konkursie wiosennym organizowanym przez bibliotekę szkolną.

Uczniowie za zadanie mieli narysować co lub kto wykluje się z jajka, które zaprezentowane zostało przy drzwiach prowadzących do szkolnej biblioteki. W konkursie udział wzięło 15 osób, które wykazały się naprawdę odlatowymi pomysłami i przedstawiły je w formie przepięknie wykonanych rysunków.

Komisja konkursowa zwróciła uwagę na wyjątkowo wysoki poziom artystyczny prac, pod względem różnorodności ujęcia tematu, inwencji, rozmachu i kolorystyki. I miejsce uzyskały prace: Julii Milarskiej z kl. 1 i Adama Słabkowskiego z kl.1. II miejsce zdobyły prace Karoliny Targońskiej z kl.1 i Au-

relii Wierzchowskiej z kl. 4b. III miejsce uzyskały rysunki Nikoli Leśniewskiej z 2a i Filipa Drzymalskiego z kl. 4a.

Wszyscy uczestnicy konkursu otrzymali dyplomy oraz słodkie upominki ufundowane przez radę rodziców. Serdecznie gratulujemy!

(ak), fot. nadesłane

Nie taki luksusowy

XVII/XVIII WIEK ▶ Wersal był oazą piękna. Setki fontann i rzeźb zdobiły przypałacowy park. Na pierwszy rzut oka był to biblijny Eden przeniesiony na Ziemię. Pałac w Wersalu był siedzibą królów Francji w XVII i XVIII wieku, i niestety antywzorem higieny. Dziś nieco więcej o ciemnej stronie rezydencji królów

Już miejsce budowy nowego pałacu budziło kontrowersje. Został wzniesiony początkowo jako domek myśliwski na podparyskich bagnach. Z biegiem lat był rozbudowywany. W końcu stał się gigantyczną rezydencją z setkami pokoi i tysiącami mieszkańców. Każdy z tych mieszkańców pozostawiał po sobie coś co nazwiemy dyplomatycznie „produktami przemiany materii”. Higiena w XVII i XVIII wieku różniła się od współczesnej. Zaczniemy od kąpeli.

W czasach Ludwika XIV i jego następców kąpano się w zimnej wodzie. Ciepła była uznawana za niebezpieczną. Ludzie myśleli, że gorąco otwiera pory skóry, a przez nie do organizmu dostają się choroby. Zamiast przesiadywania w wannach francuscy dworzanie woleli korzystać z mycia gąbkami. Taka „kąpiel” była krótka, ponieważ nieprzyjemna. Kompletne kąpiele nie były praktykowane zbyt często. Historycy podają anegdotę, zgodnie z którą Ludwik XIV odbył w życiu tylko trzy kąpiele. Nie oznacza to, że król był brudnym. Był myty gąbką rano i gołony. Jego ubrania zmieniano kilka razy dziennie. Na służbie miał dwie osobiste praczki. Największym problemem były płaszcze. Były one wyrabiane z futer i ozdabiane biżuterią, w tym drogocennymi kamieniami. Ich pranie było nie-

możliwe, dlatego były często perfumowane. To skutecznie zabijało niezbyt przyjemny zapach stęchlizny.

Dworzanie w Wersalu nosili charakterystyczne peruki. Skąd wzięła się moda na nie? Zaczęło się od wszy, które na potęgę atakowały naturalne włosy. Często jedynym sposobem na ich pozbycie się było golenie głowy. Łysinę zasłaniało perukami. I tak narodziła się moda, która trwała aż do początków XIX wieku.

Dla gigantycznego pałacu wielkim problemem był brak kanalizacji. Każdy z prywatnych pokoi był wyposażony w nocniki. Najwięksi dostojnicy oraz król mieli stylizowane nocniki ukryte wewnątrz krzesła. Mogło to przypominać nieco współczesne muszle klozetowe. Służba nieraz miała problemy z opróżnianiem nocników, więc ich użytkownicy potrafili z balkonów i okien wyrzucać zawartość na zewnątrz. Ryzyko obłania było spore. Ponoć dwukrotnie w ten sposób pobrudzono ubranie przechadzającej się wokół pałacu Marii Antoniny, żony króla Ludwika XVI. Niepisana zasada mówiła, że podczas spotkań oficjalnych, gdy nie było dostępu do nocników, można było udać się na korytarz przed salą i załatwić potrzebę w rogu.

W XVIII wieku w Wersalu zamontowano system dostarczania do komnat gorącej

wody. Z gorących kąpeli zaczęli korzystać m.in. król Ludwik XVI i jego synowa. Wspomniany Ludwik XV wprowadził spór zmian, które miały poprawić stan higieniczny Wersalu. Rezydencja wciąż pozostawała niezbyt przyjemnym miejscem. Wiele źródeł wspomina o nieznośnych zapachach nie tylko w pałacu, ale i w jego ogrodach.

Brak odpowiedniej higieny sprzyjał roznoszeniu się chorób i pasożytów. Najbardziej niechcianym gościem był... tasemiec. Pasożyta posiadał m.in. król Ludwik XIV. Jego osobisty lekarz odnotował nawet, że król „wyhodował” tasiemca długości 16 centymetrów. Tasemiec był tylko igraszką przy największym problemie Wersalu, czyli syfilisie. Choroba przenoszona drogą płciową dotykała co drugiego mieszkańca Wersalu.

Jednym z powodów kiepskiego stanu mieszkańców Wersalu były nieustanne remonty. Każdy z królów wprowadzał swoje innowacje, co pewien czas odnawiał wnętrze. W czasach największego rozwoju w pałacu w Wersalu zamieszkiwało 10 tysięcy osób. Podczas rewolucji francuskiej pusty pałac podupadł. Pojawiły się nawet plany jego zburzenia. Później stał się siedzibą muzeum i służy turystom do dziś.

(pw)

XX wiek

Proces z lekarzem

100 lat temu wielkim echem odbił się proces, który wytoczyli księży, w tym proboszczowie z Golubia i Ryńska, znanemu toruńskiemu chirurgowi.

Izydor Brejski nie był zwykłym chirurgiem. Był człowiekiem symbolem. Od początku walczył o niepodległą Polskę. Został posłem sejmiku ustawodawczego i w sejmie złożył przysięgę łączącą Pomorze z Polską. Był także wysoko oceniany za swoją pracę polityczną:

– W partii, do której należał, był zawsze krytycznym sumieniem, stąd często odsuwany od godności i stanowisk partyjnych. Posiadał w wysokim stopniu poczucie zdrowego sensu i odwagę mówienia publicznie prawdy – pisano o polityku-chirurgu.

W 1923 roku sytuacja w polskiej polityce była bliska wrzeniu. Kilka miesięcy wcześniej radykał Eligiusz Niewiadomski zamordował prezydenta Polski. Cały czas trwała nagonka partii prawicowych, które wspierał kościół. Na naszym terenie kościół posiadał własną prasę – czasopismo Pielgrzym. Niestety wątki polityczne pojawiały się tam często. Doktor Brejski miał już

dość i napisał do gazety Głos Robotnika tekst następującej treści:

– „Pielgrzymowcy są winni, te księży niektórzy na wiecach, gorzej z ambony, skąd mają głosić naukę o miłości bliźniego i o umiłowaniu prawdy, siali nienawiść, głosili nieprawdę i podkopali poszanowanie władzy, wbrew nauce, te wszelka władza pochodzi od Boga.”

Tekst rozsierdził księży. Kilkunastu z nich wytoczyło proces doktorowi. Wśród pozywających był m.in. ks. Feliks Bolt ze Srebrnik pod Kowalewem, ks. Chylarecki z Ryńska i ks. Rzewuski z Golubia. Sąd oddalił pozew księży, ponieważ uznał, że doktor wyraził tylko swoją opinię, do której miał prawo. Konflikt na linii doktor – księży trwał dalej. Obie strony nie odpuszczały sobie, publikując teksty w prasie. Doktor Brejski zmarł w 1935 roku. Do końca był bardzo szanowanym obywatelem Torunia.

(pw)

XX wiek

Pierwsze żniwa

W 1945 roku zmieniły się granice Polski. Pojawił się problem, ponieważ na znacznych obszarach Pomorza zachodniego brakowało rąk do pracy. Żniwiarzy „zaimportowano” więc z naszych terenów.

W sierpniu 1945 roku specjalny urzędnik ds. żniw rezydujący w urzędzie wojewódzkim nakazał wszystkim powiatom oddelegowanie ludzi do prac żniwnych na Pomorzu Zachodnim, w okolicach Słupska i Koszalina. W przypadku Wąbrzeźna i okolic było to 500 osób. Powiat lipnowski miał oddelegować 800 żniwiarzy. Łącznie z całego województwa bydgoskiego oddelegowano 13 tysięcy ludzi! Przynajmniej połowa ludzi z naszego powiatu musiała zabrać ze sobą kosy, ponieważ tych w okolicach Słupska i Koszalina brakowało.

(pw)

Urzędnicy w powiecie uwijali się, żeby zebrać żniwiarzy, którzy nie byli zbyt chętni do darmowej pracy na cudzym polu. Rząd był przygotowany i na to. Minister Administracji Publicznej wydał nawet zarządzenie, w myśl którego w razie nieuzbierania odpowiedniej liczby robotników wcielenia w szeregi żniwiarzy byłyby przymusowe. Całe szczęście nie było takiej potrzeby. W kolejnych latach pospolite ruszenie żniwiarzy nie było już potrzebne. Na pomorzu zachodnim zaczęły działać państwowe gospodarstwa.

(pw)

Pierwsze powstanie

XX WIEK ➤ 19 kwietnia 1943 roku warszawscy Żydzi podjęli walkę zbrojną z Niemcami. Powstańcy nie mogli mieć nadziei na zwycięstwo. Kierowała nimi chęć odwetu na Niemcach, zadania wrogowi możliwie wysokich strat, a przede wszystkim wybierali śmierć z bronią w ręku. Powstanie kwietniowe było największym zbrojnym zrywem Żydów podczas II wojny światowej, a zarazem pierwszym powstaniem miejskim w okupowanej Europie

W utworzonym w 1940 r. getcie warszawskim Niemcy zamknęli ponad 400 tysięcy Żydów. Dziesiątki tysięcy z nich zmarły z chorób i głodu. 22 lipca 1942 roku Niemcy rozpoczęli deportację więźniów getta do obozu zagłady w Treblince. Zginęło tam niemal 300 tys. warszawskich Żydów. Jesienią 1942 roku w tzw. getcie szczątkowym pozostało już tylko około 60 tys. Żydów. Byli to głównie ludzie młodzi i w sile wieku, bez rodzin, zatrudnieni w niemieckich warsztatach produkcyjnych, tzw. szopach. W tych warunkach, gdy nie pozostawało już nic do stracenia, wśród żydowskiej młodzieży narodziła się myśl o zbrojnym oporze.

Jeszcze podczas wielkiej akcji deportacyjnej 28 lipca 1942 roku działacze lewicowych syjonistycznych ruchów młodzieżowych powołali Żydowską Organizację Bojową. Później dołączyli do niej komuniści i socjaliści. Na czele ŻOB stanął Mordechaj Anielewicz z Ha-Szomer ha-Cair, a do najbardziej znanych przywódców należeli Icchak Cukierman z Droru i Marek Edelman z socjalistycznej partii Bund. Drugą organizacją konspiracyjną w getcie warszawskim był powstały na przełomie 1942 i 1943 roku w środowisku prawicowych syjonistów Żydowski Związek Wojskowy, kierowany przez Leona Rodała i Pawła Frenkla.

Kiedy 18 stycznia 1943 roku Niemcy rozpoczęli kolejną akcję wysiedleńczą, napotkali na zbrojny opór bojowców ŻOB.

Pomnik Bohaterów Getta w Warszawie (fot. wikipedia)

„Żydzi! Okupant przystępuje do drugiego aktu waszej zagłady! Nie idźcie bezwolnie na śmierć! Brońcie się!” – głosiła ulotka ŻOB. Czerodniowa akcja samoobrony opóźniła ostateczną likwidację getta i dała żydowskiej konspiracji czas na przygotowanie do powstania.

Gdy 19 kwietnia 1943 r., w przeddzień święta Pesach, niemieckie oddziały liczące 2 tys. ludzi wspierane przez czołgi i wozy pancerne ponownie weszły do getta, by je ostatecznie zlikwidować, do walki z nimi stanęło około 500 członków ŻOB, podzielonych na 22 grupy bojowe pod zwierzchnim dowództwem Anielewicza oraz około 150 bojowców ŻZW. Przez pierwsze dni powstańcy bronili umocnionych pozycji, utrudniając Niemcom penetrację get-

ta. Ostrzeliwali wkraczające oddziały nieprzyjaciela i obrzucali je granatami i butelkami z benzyną.

Symbolem powstania stały się flaga żydowska i polska zawieszane na wysokiej kamienicy przy pl. Muranowskim, gdzie zacięty opór przez kilka dni stawiało zgrupowanie ŻZW pod dowództwem Pawła Frenkla. Ciężkie walki na terenie szopu szczotkarzy toczyli bojowcy ŻOB dowodzeni przez Marka Edelmana. Udało im się powstrzymać na jakiś czas Niemców, detonując specjalną minę. W pierwszym dniu powstania oddział dywersji AK podjął nieudaną próbę wysadzenia muru getta przy ul. Bonifratskiej. Podczas powstania pod murami getta AK i GL przeprowadziły jeszcze kilka akcji przeciwko Niemcom

ostrzeliwującym pozycje powstańców.

Dalsze walki powstańcze polegały na obronie poszczególnych bunkrów i budynków. Niemcy systematycznie przeczesywali kolejne kwartały ulic, paląc dom po domu. Wypędzali z nich ludność cywilną i zabijali schwytanych powstańców. Do wykrytych bunkrów, gdzie oprócz bojowników ukrywali się także cywile, wrzucali świece dymane i niszczyli je przy pomocy materiałów wybuchowych.

Dowodzący siłami niemieckimi Jürgen Stroop podał w swoim raporcie o zniszczeniu getta, że jego oddziały ujęły lub zabiły ponad 56 tys. Żydów oraz wykryły 631 bunkrów. Wg raportu Stroopa 36 tys. ludzi Niemcy deportowali do obozów pracy na

Lubelszczyźnie, pozostali zginęli na miejscu lub w komorach gazowych Treblinki. Podane przez niego dane liczbowe są zapewne zawyżone, lecz nie dysponujemy innymi. Jednocześnie po „aryjskiej stronie” muru getta Niemcy zintensyfikowali akcję poszukiwania ukrywających się Żydów, oferując za ich ujęcie nagrody pieniężne.

Zaledwie kilkudziesięciu powstańcom udało się wydostać kanałami i podziemnymi tunelami z płonącego getta. Większość z nich zginęła następnie w wyniku denuncjacji, część w walkach partyzanckich, niektórzy wzięli udział w powstaniu warszawskim w 1944 r. 8 maja 1943 r. Niemcy otoczyli bunkier dowództwa ŻOB przy ul. Miłej 18. Około stu bojowców, wśród nich Mordechaj Anielewicz, uduśliło się dymem lub popełniło samobójstwo, nie chcąc wpaść w ręce Niemców.

Jednak walki pojedynczych grup powstańczych trwały dalej, aż do 16 maja. Tego dnia wieczorem na znak zwycięstwa Niemcy wysadzili w powietrze znajdującą się poza terenem getta szczątkowego Wielką Synagogę przy ul. Tłomackie. Stroop zapisał w swoim raporcie: „Żydowska dzielnica mieszkaniowa w Warszawie już nie istnieje!”. Po powstaniu Niemcy zrównali teren getta z ziemią.

Szymon Wiśniewski
(opracowano na podstawie materiałów z Muzeum Historii Żydów w Polsce – polin.pl),
fot. domena publiczna

Wg raportu Stroopa 36 tys. ludzi Niemcy deportowali do obozów pracy na Lubelszczyźnie

Żydowska ludność cywilna schwytana podczas tłumienia powstania

INFORMATOR DLA MIESZKAŃCÓW POWIATU RYPIŃSKIEGO

Szukasz...? Tylko u nas znajdziesz wszystko w jednym miejscu

OGŁOSZENIA DROBNE

Doradztwo Inne

Pisanie wniosków o dotacje w ramach ARiMR, LGD, UP, ZUS, Czyste Powietrze, Raporty ooś. Zapraszam do współpracy Monika Stankiewicz Tel. 533-550-284

Praca Inne

FIRMA REFLEX POLSKA W WĄBRZEŹNIE ZATRUDNI SPAWACZY. SZCZEGÓŁOWE INFORMACJE POD NUMEREM TELEFONU 56 688 44 17 LUB OSOBIŚCIE W DZIALE KADR

Rolnictwo Inne

Dopłaty, wypełnianie e-wniosków, GPS, plany azotowe, dojazdy, 662860456

Zwierzęta

Sprzedaż kurek odchowanych dostawa gratis. Tel. 503 508 148

Numery alarmowe

Komenda Powiatowa
Państwowej Straży Pożarnej
ul. Strażacka 4
87-500 Rypin
tel. 54 280 37 37
tel. 54 280 91 53
numer alarmowy 998 lub 112

Komenda Powiatowa
Policji
ul. Piłsudskiego 19
87-500 Rypin
tel. 54 230 82 00, 54 230 82 05
numer alarmowy 997 lub 112

Pogotowie energetyczne 991
Pogotowie gazowe 992
Pogotowie ciepłownicze 993
Pogotowie wodno-kanalizacyjne 994

Administracja

Urząd Miejski
w Rypinie
ul. Warszawska 40
87-500 Rypin
tel. 54 280 96 00

Starostwo Powiatowe
w Rypinie
ul. Warszawska 38
87-500 Rypin
tel. 54 280 24 33

Urząd Skarbowy
w Rypinie
ul. Dojazdowa 10
87-500 Rypin
tel. 54 280 92 10

Urząd Gminy Rogowo
Rogowo 51
87-515 Rogowo
tel. 54 280 16 22

Urząd Gminy w Brzuzem
Brzuz 62
tel. 54 270 11 23/38
tel. 54 280 09 06

Urząd Gminy w Skrwilnie
ul. Rypińska 7
87-510 Skrwilno
tel. 54 270 00 12

Urząd Gminy w Wąpielsku
Wąpielsk 20
tel. 56 493 83 21

Agencja Restrukturyzacji
i Modernizacji Rolnictwa
ul. Nowy Rynek 5
87-500 Rypin
tel. 54 280 01 55

Powiatowy Urząd Pracy
ul. Nowy Rynek 14
87-500 Rypin
tel. 54 280 21 44

PKS Dworzec Autobusowy
ul. Dworcowa 20
87-500 Rypin
tel. 54 280 30 73

Powiatowa Stacja
Sanitaro-Epidemiologiczna
w Rypinie
ul. Warszawska 38a
tel. 22 250 01 15

Kultura i rekreacja

Rypiński Dom Kultury
Warszawska 8
tel. 54 280 21 56

Rypińskie Centrum Sportu
87-500 Rypin
ul. Dworcowa 11
tel. 54 233 9742

Miejsko-Powiatowa
Biblioteka Publiczna
w Rypinie
Warszawska 20
tel. 54 280 21 42

Oświata

Zespół Szkół nr 1
im. ks. Czesława Lisowskiego
w Rypinie
ul. Kościuszki 51
87-500 Rypin
tel./fax: 54 280 20 65

Zespół Szkół nr 2
im. Unii Europejskiej
w Rypinie
ul. Dworcowa 11
87-500 Rypin
tel./fax: 54 280 31 61

Zespół Szkół nr 3
im. Bogdana Chelmskiego
w Rypinie
ul. Nowy Rynek 20
87-500 Rypin
tel. 54 280 24 05

Zespół Szkół nr 4
im. Ziemi Dobrzyńskiej
w Nadrożu
ul. Nadróż 1
87-515 Rogowo
tel. 54 270 31 12

Zespół Szkół nr 5
im. ks. Jana
Twardowskiego
w Rypinie
ul. Młyńska 12
87-500 Rypin
tel. 54 280 36 42

Poradnia Psychologiczno
-Pedagogiczna
ul. Dworcowa 11
87-500 Rypin
tel. 54 280 50 48

Dom Dziecka
im. Janusza Korczaka w Rypinie
ul. Mławska 54
87-500 Rypin
tel. 54 280 30 55

Dom Pomocy Społecznej
„KOMBATANT” w Ugoszczu
Ugoszcz 30
87-522 Ostrowite
tel./fax: 54 270 11 33

Powiatowe Centrum
Obsługi Oświaty
ul. Warszawska 38
87-500 Rypin
tel. 54 280 39 22

Chatka Puchatka.
Punkt przedszkolny.
Pankowska J.
ul. Jana Pawła II 11
87-500 Rypin
kom. 501 024 694

Przedszkole Niezapominajka
ul. Gustawa Sommera 16
87-501 Rypin
tel. 54 280 35 16

Przedszkole nr 1
ul. Młyńska 3
87-500 Rypin
tel. 54 280 57 97

Przedszkole Miejskie nr 2
ul. Wojska Polskiego 11
87-500 Rypin
tel. 54 280 31 32

Pomoc społeczna

Powiatowe Centrum
Pomocy Rodzinie w Rypinie
ul. Warszawska 38 A
87-500 Rypin
tel./fax: 54 280 36 41

Miejski Ośrodek Pomocy
Społecznej w Rypinie
ul. Warszawska 40
87-500 Rypin
tel. 54 280 96 51

Gminny Ośrodek Pomocy
Społecznej w Rypinie
ul. Lipnowska 4
87-500 Rypin
tel. 54 280 22 79

Przedsiębiorstwa komunalne

Zarząd
Dróg Powiatowych
ul. Strażacka 1
87-500 Rypin
tel. 54 280 34 04

Przedsiębiorstwo Komunalne
„Komes” Sp. z o.o.
ul. Elizy Orzeszkowej 4
87-500 Rypin
tel. 54 280 24 62

Miejskie Przedsiębiorstwo
Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.
ul. Mikołaja Reja
87-500 Rypin
tel. 54 280 34 32

Zdrowie

Szpital Powiatowy
w Rypinie
ul. 3 Maja 2
87-500 Rypin
tel. 54 230 87 00

Pod Gryfem.
Apteka Spółki Eskulap
ul. Mławska 30
87-500 Rypin
tel. 54 280 59 94

Przy Przychodni. Apteka
ul. Księdza Lisowskiego 10
87-500 Rypin
tel. 54 280 40 62

DOZ Apteka
dbam o zdrowie Remedium
ul. Koszarowa 3
87-500 Rypin
tel. 54 280 35 97

DOZ Apteka dbam
o zdrowie
ul. Warszawska 14
87-500 Rypin
kom. 800 110 110

Apteka Społeczna
na Mławskiej
Grupa Nowa Farmacja
ul. Mławska 1E
87-500 Rypin
tel. 54 236 66 88

Pod Orłem. Apteka
Spółki Eskulap
ul. Kilińskiego 7
87-500 Rypin
tel. 54 280 20 44

Pod Eskulapem s.c. Apteka.
Wieczorek B.,
Zwierzynska I.
ul. Ogrodowa 36
87-500 Rypin

Apteka „Przy Szpitalu”
ul. 3 Maja 2
87-500 Rypin

ZASADY NADAWANIA OGŁOSZEŃ DROBNYCH

Twoje ogłoszenie ukaże się WE WSZYSTKICH naszych tygodnikach: CGD, CLI, CRY, CWA.

Aby nadać ogłoszenie :

- Wyślij treść ogłoszenia na adres e-mail: reklama@wpr.info.pl. Otrzymasz e-mail zwrotny z wyceną i nr konta do wpłaty
- Odwiedź nasze biuro i nadaj ogłoszenie osobiście: ul. Dworcowa 4, 87-400 Golub-Dobrzyń
- Ogłoszenia do kolejnego numeru przyjmujemy do godziny 16⁰⁰ w poniedziałki

Szczegółowe informacje pod numerem telefonu 662 061 331 lub 608-688-587. Regulamin znajdziesz na stronie www.golub-cgd.pl

NOWOŚĆ!
Ogłoszenia
drobne ze
zdjęciem!

Od pogaństwa do chrześcijaństwa

GMINA RYPIN ▶ Uczniowie Szkoły Podstawowej w Zakroczu włączyli się w obchody ważnej daty w historii naszego narodu. Upamiętnili rocznicę chrztu Polski

14 kwietnia 966 roku to data, którą uznaje się za dzień przyjęcia chrztu przez Mieszka I, tradycyjnie nazywanego chrztem Polski. W celu uczczenia tego wydarzenia, w 2019 roku Sejm usta-

nowił 14 kwietnia państwowym Świętem Chrztu Polski. Znaczenie przyjęcia chrześcijaństwa dla kształtującej się Polski jest niepodważalne. Bycie nieochrzczonym państwem stanowiło

bowiem pretekst dla sąsiadujących krajów na dokonanie inwazji zbrojnej. Polska musiałaby liczyć się z tym, że brak chrztu oznaczałby początek wojny. Wraz z chrześcijaństwem zaczęła

rozвивać się także administracja kościelna, dostarczająca wsparcia duchowego.

Święto Chrztu Polski w Szkole Podstawowej w Zakroczu uczczono podczas apelu, który

odbył się w środę 13 kwietnia. Nad przygotowaniem uroczystości czuwał nauczyciel historii Piotr Zgryziewicz.

(AdWo), fot. nadesłane

OGŁOSZENIE

OGŁOSZENIE

o wyłożeniu do publicznego wglądu projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla obszarów położonych na terenie gminy Rogowo oraz prognoz oddziaływania na środowisko do wymienionych dokumentów

Na podstawie art. 17 pkt 9 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 503) w związku z art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2373 z późn. zm.) oraz na podstawie uchwał nr:

- 1) XX/127/2020 z dnia 22 października 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu geodezyjnego Charszewo zmienionej uchwałą nr XXXV/221/2022 z dnia 3 lutego 2022 r. zmieniającą uchwałę w sprawie przystąpienia do sporządzenia Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego dla części obrębu geodezyjnego Charszewo,
- 2) XX/128/2020 z dnia 22 października 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu geodezyjnego Rojewo

zawiadamiam o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu:

- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu geodezyjnego Charszewo,
- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu geodezyjnego Rojewo

oraz prognoz oddziaływania na środowisko do wymienionych dokumentów, w dniach **od 2 maja 2022 r. do 25 maja 2022 r.**

Dyskusja publiczna nad przyjętymi w projektach planów miejscowych rozwiązaniami odbędzie się w dniu **17 maja 2022 r.** w siedzibie **Urzędu Gminy Rogowo, Rogowo 51, 87-515 Rogowo o godz. 11.00.**

Dyskusja publiczna zostanie przeprowadzona w sposób umożliwiający zabieranie głosu, zadawanie pytań i składanie uwag. W przypadku konieczności przeprowadzenia dyskusji publicznej za pomocą środków porozumiewania się na odległość organ sporządzający projekt ww. planu miejscowego uczyni to w sposób umożliwiający:

- 1) zabieranie głosu, zadawanie pytań i składanie uwag przez jednoczesną transmisję obrazu i dźwięku, oraz
- 2) zadawanie pytań i składanie uwag w formie zapisu tekstowego.

Zgodnie z art. 18 ust.1 ustawy, każdy, kto kwestionuje ustalenia przyjęte w projekcie planu miejscowego, może wnieść uwagi. Uwagi mogą być wnoszone w formie papierowej w siedzibie **Urzędu Gminy Rogowo, Rogowo 51, 87-515 Rogowo** lub elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej lub formularzy zamieszczonych przez organ sporządzający projekty ww. planów miejscowych w Biuletynie Informacji Publicznej na swojej stronie podmiotowej.

Jako wniesione na piśmie uznaje się również uwagi wniesione za pomocą elektronicznej skrzynki podawczej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2070):

- 1) opatrzone kwalifikowanym podpisem elektronicznym albo
- 2) opatrzone podpisem potwierdzonym profilem zaufania ePUAP.

Wnoszący uwagi powinien podać swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby a także oznaczenie nieruchomości, której uwaga dotyczy, w nieprzekraczalnym terminie do dnia **10 czerwca 2022 r.** Organem właściwym do rozpatrzenia uwag jest Wójt Gminy Rogowo.

WÓJT GMINY ROGOWO
- Zbigniew Zgórzyński -

TYGODNIK REGIONU RYPIŃSKIEGO

CRY

Redakcja:
87-400 Golub-Dobrzyń,
ul. Dworcowa 4,
tel. 662 061 331,
e-mail: redakcja@wpr.info.pl

Redaktor naczelny:
Andrzej Korpalski
tel. 535 170 961
a.korpalski@wpr.info.pl

Dział reklamy i ogłoszeń:
tel. 608 688 587
e-mail: reklama@wpr.info.pl

Kolportaż prasy:
tel. 662 061 331

Wydawca:
WPR Sp. z o.o.
87-400 Golub-Dobrzyń,
ul. Dworcowa 4
(Nakład WPR 4500 egz.)

Druk:
POLSKA PRESS Sp. z o.o.
02-672 Warszawa, ul. Domaniewska 45

Redakcja nie zwraca tekstów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo do ich redagowania i skracania. Redakcja nie odpowiada za treść zamieszczonych ogłoszeń.

10 tys. wniosków o 500 plus od Ukraińców

REGION ▶ Do oddziałów ZUS w województwie kujawsko-pomorskim wpłynęło elektronicznie ponad 9,9 tys. wniosków o 500 plus na dzieci z Ukrainy. 5,7 tys. wniosków dotyczy bieżącego okresu świadczeniowego, który kończy się 31 maja tego roku, a 4,2 tys. wniosków nowego okresu świadczeniowego, który zaczyna się 1 czerwca, a kończy 31 maja 2023 r.

Obywatele Ukrainy, którzy przybyli do Polski po 23 lutego 2022 r. w związku z działaniami wojennymi mogą ubiegać się o świadczenie 500 plus na dzieci do 18 roku życia. – O świadczenie mogą wystąpić także obywatele Ukrainy, którzy już wcześniej zamieszkivali w Polsce, ale dzieci na które ubiegają się o świadczenie przybyli do Polski z Ukrainy po 23 lutego 2022 r. – informuje Krystyna Michałek, regionalny rzecznik prasowy ZUS województwa kujawsko-pomorskiego.

Aktualnie obywatele Ukrainy mogą składać do ZUS wnioski na dwa okresy świadczeniowe: bieżący – do 31 maja tego roku oraz nowy – od czerwca 2022 r. do końca maja 2023 r. W całym kraju tylko do 6 kwietnia wpłynęło elektronicznie do ZUS-u ponad 230 tys. wniosków. Najwięcej w województwie mazowieckim – niemal 43 tys., najmniej w województwie podlaskim – 5,2 tys., zaś w woje-

wództwie kujawsko-pomorskim niemal 10 tys. – W naszym regionie najwięcej wniosków wpłynęło w Bydgoszczy i Toruniu. Na oba okresy świadczeniowe w Bydgoszczy w sumie 2,6 tys. wniosków, a w Toruniu 1,1 tys. – wylicza rzeczniczka.

Wnioski o 500 plus w języku ukraińskim można składać elektronicznie przez Platformę Usług Elektronicznych (PUE) ZUS. Konto na PUE ZUS można założyć samodzielnie przez internet, za pomocą profilu zaufanego lub bankowości elektronicznej. Uchodźcy, którzy

potrzebują pomocy przy rejestracji konta na PUE ZUS i złożeniu wniosku, mogą liczyć na wsparcie pracowników Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

– Co ważne do złożenia wniosku potrzebny jest specjalny numer PESEL UKR – opiekuna

i dzieci, polski numer rachunku bankowego, polski numer telefonu oraz adres e-mail – dodaje rzeczniczka.

Specjalna infolinia i e-wizyty dla obywateli Ukrainy

W ZUS pod numerem telefonu 22 444 02 55 działa specjalna linia telefoniczna w języku ukraińskim i polskim w sprawie świadczeń rodzinnych dla obywateli Ukrainy. Infolinia czynna jest w godzinach od 8:00 do 18:00, od poniedziałku do piątku. Obywatele Ukrainy mogą również skorzystać z wideorozmowy z pracownikiem ZUS. W e-wizycie po stronie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych będzie uczestniczył ekspert z ZUS oraz tłumacz języka ukraińskiego. Dzwoniąc na infolinię czy korzystając z konsultacji on-line w języku ukraińskim, można dowiedzieć krok po kroku jak zarejestrować profil na PUE ZUS, wypełnić i wysłać wniosek o świadczenie.

(red), fot. ZUS

Region

ZUS wypłacił ponad 295,2 mln. zł trzynastek

W regionie trzynastą emeryturę otrzymało już 221,6 tys. osób. Przed świętami Wielkiej Nocy dostało ją kolejne 56 tys. uprawnionych osób. Kolejne terminy wypłat po świętach to 20 i 25 kwietnia. Ostanie trzynastki ZUS wypłaci osobom, pobierającym zasiłek lub świadczenie przedemerytalne, których termin płatności świadczenia za kwiecień przypada na 1 maja.

W kwietniu ZUS rozpoczął wypłatę trzynastych emerytur. Każdy uprawniony emeryt

i rencista otrzyma trzynastą emeryturę ze świadczeniem za kwiecień. – Emeryci i renciści,

których termin płatności świadczenia przypada na 15 kwietnia, mogli spodziewać się dodatko-

wego zastrzyku gotówki jeszcze przed Świętami Wielkanocnymi – informuje Krystyna Michałek, regionalny rzecznik prasowy ZUS województwa kujawsko-pomorskiego.

W tym roku trzynasta emerytura to 1217,98 zł na rękę. Nie trzeba składać wniosku, ZUS przyznaje i wypłaca pieniądze z urzędu. – W województwie kujawsko-pomorskim trzynastą emeryturę od początku miesiąca do Wielkanocy otrzyma ogółem 277,6 tys. osób na łączną kwotę ponad 370 mln zł. Kolejne terminy wypłat po świętach to 20 i 25 kwietnia. Ostanie trzynastki ZUS wypłaci osobom, pobierającym zasiłek lub świadczenie przedemerytalne, których termin płatności świadczenia za kwiecień przypada na 1 maja. Zakład prześle środki na pocztę 26 a do banku 28 kwietnia – dodaje rzeczniczka.

Trzynastka przysługuje wszystkim, którzy mają na dzień 31 marca przyznane prawo do wypłaty emerytury lub renty, albo innego długoterminowego świadczenia wypłacanego przez ZUS.

W przypadku zbiegu prawa do kilku świadczeń (np. emerytury z ZUS i KRUS lub emerytury wypłacanej wraz z rentą wypadkową) osobie uprawnionej przysługuje tylko jedna trzynastka. Jeśli świadczenia wypłacane są przez dwa różne organy emerytalno-rentowe np. ZUS i KRUS, wtedy trzynastą emeryturę wypłaci ZUS. Natomiast w sytuacji gdy jedną rentę rodzinną pobiera kilka osób, to przysługuje wówczas jedno dodatkowe roczne świadczenie pieniężne, które jest podzielone na równe części dla wszystkich uprawnionych.

(red), fot. ZUS

Wyższe jednorazowe odszkodowania

REGION ▶ Najpopularniejszym świadczeniem wypadkowym jest jednorazowe odszkodowanie z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej. Jego wysokość zmienia się co roku i jest uzależniona od procentowego uszczerbku na zdrowiu orzeczonego przez Lekarza Orzecznika lub Komisję Lekarską ZUS

Jednorazowe odszkodowanie jest świadczeniem, o które ubiegać się może osoba objęta ubezpieczeniem wypadkowym, która na skutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej stała się długotrwale lub stale niezdolna do pracy.

– Świadczenie przysługuje także uprawnionym członkom rodziny osoby zmarłej wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej. Tylko w 2021 roku ZUS wypłacił jednorazowe odszkodowania na kwotę ponad 308 mln. zł, w tym województwie kujawsko-pomorskim na kwotę 16,8 mln. zł – informuje Krystyna Michałek, regionalny rzecznik prasowy ZUS województwa kujawsko-pomorskiego.

Ile wynosi jednorazowe odszkodowanie?

Wysokość świadczenia zależy od stopnia niesprawności organizmu i wynosi 20% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za każdy procent stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu. – Kwota, która przysługuje za jeden procent uszczerbku na zdrowiu, zmienia się raz w roku i jej stawka obowiązuje od 1 kwietnia danego roku do 31 marca roku następnego. Obecnie za każdy procent stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu przysługuje **1 133 zł brutto**. Wcześniej była to kwota 1033 zł brutto. Dla przykładu: osoba, u której zostanie stwierdzone 5% uszczerbku na

zdrowiu, otrzyma kwotę 5665 zł brutto (5x10133,00 zł) – wyjaśnia rzeczniczka.

Z tytułu orzeczenia całkowitej niezdolności do pracy oraz niezdolności do samodzielnej egzystencji ubezpieczonego kwota jednorazowego odszkodowania wynosi **19 819 zł brutto**. Gdy do jednorazowego odszkodowania uprawniony jest mąż lub dziecko zmarłego ubezpieczonego lub rencisty, wówczas wypłacona zostanie kwota **101 926 zł brutto**. Jeśli do świadczenia uprawniony jest członek rodziny inny niż mąż lub dziecko, wtedy odszkodowanie wynosi **50 963 zł brutto**. Zaś w sytuacji, gdy prawo do zadośćuczynienia mają równocześnie mąż i jed-

no lub więcej dzieci zmarłego ubezpieczonego lub rencisty, wówczas jest to już **101 926 zł brutto**, które ulega zwiększeniu o kwotę **19 819 zł brutto** na każde z tych dzieci.

Odszkodowanie ustalone w łącznej kwocie dzieli się wówczas w równych częściach między uprawnionych. Natomiast **19 819 zł brutto** przyznawane jest w sytuacji, gdy obok małżonka lub dzieci, uprawnieni są równocześnie inni członkowie rodziny zmarłego. Mogą to być między innymi rodzice, macocha czy ojczym, jeżeli w dniu śmierci osoby po której należne jest odszkodowanie prowadził z nią wspólne gospodarstwo domowe lub jeżeli zmarły bezpośrednio przed śmiercią przyczynił się do ich utrzymania. Każdy z nich może otrzymać tę kwotę, niezależnie od odszkodowania przysługującego małżonkowi lub dzieciom.

Jednorazowe odszkodowanie na wniosek

ZUS nie wypłaca jednorazowego odszkodowania z urzędu. Osoba uprawniona musi wcześniej złożyć wniosek. Do wniosku należy dołączyć:

- zaświadczenie o stanie zdrowia OL-9 zawierające m.in. informacje o zakończonym procesie leczenia i rehabilitacji, wystawione nie wcześniej niż na miesiąc przed złożeniem wniosku oraz ewentualnie dokumentacja medyczna,
- protokół ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku przy pracy sporządzony przez pracodawcę lub kartę wypadku,
- prawomocny wyrok sądu pracy,
- decyzja o stwierdzeniu choroby zawodowej wydana przez państwowego inspektora sanitarnego.

Natomiast dokumenty niezbędne do ustalenia prawa do jednorazowego odszkodowania po zmarłym, to m.in.:

- dokument stwierdzający datę urodzenia i datę zgonu osoby, po której ma być przyznane jednorazowe odszkodowanie,
- dokument potwierdzający stopień pokrewieństwa (powinnowactwa) z osobą zmarłą,
- odpis skrócony aktu małżeństwa, jeżeli o świadczenie ubiega się wdowa lub wdowiec,
- zaświadczenie o stanie zdrowia dziecka, wystawione przez lekarza prowadzącego leczenie, jeżeli przyznanie odszkodowania uzależnione jest od ustalenia niezdolności do pracy,
- zaświadczenie o uczęszczaniu do szkoły, jeżeli dziecko ukończyło 16 lat,
- dokument o ustaleniu prawa do alimentów na podstawie wyroku sądu lub ugody w odniesieniu do rodziców, osoby by przysposabiającej, macochy, ojczyma (jeżeli nie pozostawali we wspólnym gospodarstwie lub osoba zmarła nie przyczyniała się do ich utrzymania).

Dwa tygodnie na decyzję

Lekarz orzecznik ZUS lub Komisja Lekarska ocenia stopień uszczerbku i jego związek z wypadkiem. Przyznanie lub odmowa przyznania tego świadczenia oraz ustalenie jego wysokości następuje w drodze decyzji ZUS. ZUS wydaje decyzję w ciągu 14 dni od otrzymania orzeczenia lekarza orzecznika lub komisji lekarskiej albo od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. ZUS wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni od dnia wydania decyzji.

(red), fot. ZUS

Region

Wszystko o świadczeniach rodzinnych

O 500 plus na dzieci, rodzinny kapitał opiekuńczy i żłobkowe będzie można zapytać eksperta podczas najbliższego dyżuru telefonicznego.

Dyżur pracownika ZUS odbędzie się 21 kwietnia w godz. 10.00-12.00 pod nr tel. 56 610 93 32. – Na pytania odpowiadać będzie Monika Jarzębińska z Wydziału Obsługi Klientów i Korespondencji od-

działu ZUS w Toruniu – informuje Krystyna Michałek, regionalny rzecznik prasowy ZUS województwa kujawsko-pomorskiego.

W trakcie dyżuru będzie można zapytać m.in.: komu przysłu-

gują świadczenia rodzinne z ZUS, jak złożyć wniosek o świadczenia, jak założyć konto na Platformie Usług Elektronicznych ZUS.

(red), fot. ZUS

5 RODZINA
500+

Rodzinny Kapitał
Opiekuńczy

Najlepsi młodzi sportowcy wybrani

RYPIN ▶ Dwie kolarki i pływaczka zajęły miejsca na podium w II edycji Plebiscytu na Najlepszego Sportowca 2021 w powiecie rypińskim, golubsko-dobrzyńskim i lipnowskim

Więcej zdjęć na naszej stronie:
RYPIN-CRY.PL

Komisja, która wyłoniła zwycięzców, została powołana przez posła Mariusza Kałużnego, inicjatora przedsięwzięcia. Jedynym kryterium, które należało spełnić zgłaszając kandydatów, był ich wiek – do 18 lat. Nie musieli mieć wielkich triumfów na swoim koncie, ważna była determinacja i zaangażowanie. Kandydatów do tytułu mogli zgłaszać trenerzy, władze samorządowe, nauczyciele, rodzice, a nawet oni sami.

– Jako poseł wchodzący w skład komisji kultury fizycznej i sportu i były dyrektor Centralnego Ośrodka Sportu staram się promować aktywność fizyczną dzieci i dorosłych. Do plebiscytu, któremu

patronuję, zapraszam lokalnych samorządowców, kluby sportowe i wszystkie osoby, które chcą ze mną to wydarzenie organizować. Uważam, że docenianie i nagradzanie sportowców jest bardzo ważne, dodaje im motywacji i zapału do dalszych treningów. Widzę, że to działa i dlatego staram się to robić. Sport daje przede wszystkim zdrowe życie i buduje cechy charakteru w nim przydatne. Uczy pracowitości, systematyczności, umiejętność znoszenia trudności i porażek. Ważny jest zarówno sport masowy jak i wyczynowy. Wyczynowy daje nam chwile radości, gdy nasi zawodnicy wygrywają, a powszechny stanowi profilaktykę, zapobiegając

wielu chorobom – wyjaśnił poseł Kałużny.

We wtorek 12 kwietnia w sali konferencyjnej Rypińskiego Centrum Sportu miała miejsce gala, podczas której wręczono nagrody zwycięzcom plebiscytu.

Pierwsze miejsce zajęła **Eliza Rabażyńska**, 17-latką uprawiającą kolarstwo torowe i szosowe. Zaczynała w szkółce kolarskiej w Zbójnie, w powiecie golubsko-dobrzyńskim, obecnie jest zawodniczką ALKS-u Stal Grudziądz. Jest w kadrze narodowej juniorów. W ubiegłym roku zdobyła 10 medali w najważniejszych krajowych wyścigach. Elizę trenuje Wiesław Młodziankiewicz.

Drugą nagrodę w plebiscycie zdobyła 15-letnia **Aleksandra Ku-bicka**, pływaczka z Rypińskiego Uczniowskiego Klubu Pływackiego Sejwał. Zdobyla 5 medali mistrzostw Polski w 2021 r, co finalnie przyniosło jej powołanie do kadry narodowej juniorów w pływaniu. Jej trenerką jest Karolina Topolewska.

Trzecie miejsce zajęła kolarka **Natalia Głowacka**, która również jest w kadrze narodowej. Ma tytuły mistrzyni Polski w sprincie indywidualnym i w kolarstwie torowym w kategorii juniorek młodszych. Swoją przygodę z kolarstwem zaczęła w GKS „Pojezierze Brzuze”. Obecnie trenuje w ALKS-u Stal Gru-

dziądz pod okiem Wiesława Młodziankiewicza.

Wyróżnienia otrzymali: Julia Zdunek z Ostrowitego, 16-latką odnosząca sukcesy w kolarstwie szosowym i torowym; Marcel Nowiński, 11-letni piłkarz żaków Lecha Rypin; Szymon Graczyk, 15-letni piłkarz UKS-u Skrwia Skrwilno oraz 14-letni Damian Poczwardowski, również zawodnik Skrwia Skrwilno.

Sukcesy młodych sportowców nie byłyby możliwe, gdyby w ich gminach czy miejscowościach nie istniały kluby sportowe. Czym więcej młodzieży uprawiającej sport, tym większa szansa na wyłuskanie talentów.

Tekst i fot. (jd)

